

Telegraful

Organ național-bisericesc

Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român

Str. Șaguna 8

Sibiu

2 ex. (Of.)

Abonamentele

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marțea și Vinerile

Correspondențele

să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză
Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor

un și un mic 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul convenit

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Politica bisericească de mâine

— Concluzii —

Din expunerile sumare, ce le-am făcut relativ la situația de fapt a Cultelor noastre, se desprind câteva concluzii pentru politica bisericească de mâine a statului românesc.

Vom căuta să le fixăm aici măcar în linii generale, spre a-și face intrarea mai ușor în conștiința opiniei publice, așa de slab orientată în această importantă chestiune politică.

Principiul «deopotrivei libertăți și protecțiuni», cuprins în noua Constituțiune, probează, că România, ca țară creștină înțelege să vadă în Culte factori de seamă ai păcii și dezvoltării sale interne. De aceea, refuzând doctrina *separației*, a menținut principiul *colaborării* prietenești, ca unul ce corespunde nu numai tradiției sale istorice, dar și intereselor sale de existență politică. Este desigur o concepțiune sănătoasă și de înaltă prevedere socială, căci nimic nu zgudue mai adânc liniștea și prosperitatea statelor, decât provocarea sau tolerarea luptelor confesionale înăuntrul unor hotare, ce se cer în siguranță.

Dar dacă România a stabilit *teoretic* un regim bisericesc, care-i

face onoare, în schimb trebuie să constatăm cu părere de rău, că *practic* el nu s'a realizat. Ni-a dovedit-o mai ales modul cu desăvârșire arbitrar, după care se subvenționează Cultele istorice.

Subvenționarea nu este numai o simplă operațiune de aritmetică bugetară. În concepțiunea noastră ea oglindește însăși ideologia statului cu privire la biserică și la însemnătatea ei în dezvoltarea permanentă a societății. Constatând, din graiul cifrelor, favorizarea unora și nedreptățirea altora, în chip fatal tragem concluzia, că politica bisericească a statului este profund criticabilă.

Schimbarea ei pentru ziua de mâine se impune cu o evidentă, ce nu poate fi contestată de nimeni din cunoscătorii problemei. Să vedem, în ce direcțiune.

Cel dintâi act trebuie să fie *reînflințarea ministerului de Culte*. Suprimarea lui de către guvernul actual a fost o mare și neiertată greșală. Consecințele s'au văzut în cei doi ani de experiență: precădere față de instrucțiunea publică și neglijarea aproape completă a Cultelor.

Un minister independent va avea toate condițiunile unei imbrățișări atente și largi a problemelor bisericești, adâncindu-le și

soluționându-le în conformitate cu interesele superioare ale statului.

Al doilea act, este elaborarea unui *program* de politică bisericească, în linii generale, dar cu caracter de stabilitate, și deci pe cât posibil având asentimentul partidelor de guvernământ. Acest program trebuie să pornească dela tradiția istorică a țării și dela realitățile sociale de astăzi.

Al treilea act și cel mai important, va fi însăși *înfăptuirea* conștiință și perseverență a acestei politici din partea statului nostru. Dar, pentru ca să obținem realizarea acestor trei condiții fundamentale, este nevoie să activeze spiritul de competență și dragostea de biserică. Cu oameni politici, stăpâniți de ateism, nu se va ajunge niciodată la o rodnică politică religioasă. Pentru această se cer suflete încălzite de puterea credinței și dominate de avântul pasiunii religioase. Ele singure sânt în măsură să simtă, și deci să priceapă deplin, rostul covârșitor al bisericii în dezvoltarea sănătoasă a statului. Inchipuiți-vă, care ar fi astăzi situațiunea României, dacă mai ales clasa ei cultă și-ar fi dobândit educația sub o puternică influență religioasă. Imoralitatea, în toate aspectele ei desigurătoare, nu și-ar etala inconștiința cu atâta insolentă, târând spre faliment o

țară din cele mai fericit înzestrate

lata de ce respectul pentru biserică și interesul sincer față de ea, trebuie să constituie unul din cele mai de seamă puncte ale catehismului nostru de stat.

Cu o asemenea concepție se va ajunge nu numai la rezolvirea satisfăcătoare a intereselor înfățișate de cultele istorice, dar și la câștigarea lor definitivă pentru viața și idealurile statului nostru.

În desfășurarea acestei politici de viitor nu se va uita însă, atențiunea specială ce se cuvine bisericii *ortodoxe*. Fără a neglija cătuș de puțin ocrotirea justă și legală a cultelor minoritare, statul este dator să se gândească mereu, pe lângă biserica unită, mai ales la cea ortodoxă, nu numai pentru că ea are partea cea mai glorioasă în păstrarea neamului nostru, dar și pentru motivul, că tot numai pe patriotismul ei neîntrecut își poate bizui nădejdlile lui de mâine.

De aceea, este imperios necesar să înceteze, cu un ceas mai curând, tratamentul nedrept și inadmisibil la care a fost expusă, precedând printr-o reparație meritată, regimul cel nou de politică bisericească atât de așteptat și atât de folositor pentru consolidarea statului românesc.

I. Mateiu.

FOIȘOARA

Sfântul Munte Atos

(Sfârșit)

A treia zi dimineața călugărul român Arsenie mă duce dela Ivir, care-i așezată pe coasta mării, cu barca la mănăstirea Lavra, cea mai renumită dintre toate mănăstirile Atoșului prin vechimea, prin bogăția și prin importanța ei în trecut. Între alte multe când ne apropiam, părintele Arsenie îmi arată un păruș cu matca adâncă ce coboară aproape vertical în mare pe la mijlocul muntelui. Acesta este aghiasma sfântului Atanasie Atonitul. Și pentru că mă arătai nedumerit la auzul acestui cuvânt, păr, Arsenie îmi povestii următoarea istorisire: În veac. IX când veni sfântul Atanasie în acest munte, nu era nici o mănăstire în el ci numai pustnici. Sfântul și ajutat de împăratul din Bizanț, se apucă să le creeze un adăpost

comun în care să se poată apăra de năvălirile barbarilor. Astfel începu să clădească sf. mănăstire a Lavrei. Dar după puțină vreme barbarii începură să năvălească fără încetare, recolta fu distrusă de un timp nefavorabil, iar împăratul angajat în războaie grele nu mai trimitea ajutoare. Atanasie descurajat lăsă zidurile ridicate numai până la jumătate, își luă toiagul și plecă. Când ajunse la locul acesta i se arătă maica Domnului și-l întrebă: «Unde te duci, Atanasie?» Acestuia îi pieri glasul, crezând că visează. Își reveni apoi și-i povestii desamăgirea sa: «Și pentru aceasta ai lăsat mănăstirea neterminată? Întoa-ce-le înapoi eu îți voi sta în ajutor». Atanasie se temea totuși să nu fie arătarea vre-o ispită a satanei. Deacea ceru: Dă-mi o dovadă, că ești Maica Domnului și voi crede. — Sfânta Fecioară îi arată o stâncă masivă și-i zise: «*Lovește piatra cu toiagul*». Atanasie făcu după po-

runcă, stâncă se despica și din spărtură făcși o rasă zglobie și robustă de apă ce-și taie loc printre stânci scoborându-se la vale. Apa pârului are până astăzi puteri miraculoase.

La Lavra mă grăbesc să văd Biserica. Picturi cu scene din iad și cu viziuni apocaliptice acoper pereții tindei de afară. Un chip arată o scară ce urcă la cer. Călugări se opintesc pe ea la deal, sprijiniți la dreapta de îngeri, împiedecați la stânga de diavoli cari se acață de hainele lor și-i trag în jos. Aceasta este scara ce au de urcat pustnicii în viața lor plină de privațiuni și de ispite, progresând tot mai mult în sfințenie. Toți diavolii, atât cât pot fi ajunși cu mâinile, sunt cu ochii scoși; atât de puternic acționează icoanele asupra imaginației naive a fraților din mănăstire. Chipul este pentru ei o parte din ființa obiectului reprezentat. Cine deteriorează un chip al diavolului, atinge pe diavolul însuși.

Mândria Lavrei înse, sau chiar mândria întregului Atoș, în ce privește pictura, este Trapeza, sutrageria în care mâncau în comun călugării mănăstirii, înainte de-a deveni idilic. Ea are forma unei cruci cu brațele egale și toți pereții acoperiți cu pictură. Se văd încă mesele și scaunele de piatră. Nicăiri nu m'a impresionat atât de mult arta ascetică bizantină ca aici. Minunata lume a credinței și a legendii înfloresc din pereți, amestind-te cu parfumul ei de mister și de extas.

La stânga intrării crește pomul dreptilor. Socrates, Plato, Solon și Pitagora, Plutarh, Aristotel și Sibilele arată toți spre Mântuitorul. La dreapta, convoiul sfinților conduși de Petru s'a oprit la poarta raiului. Totul e străbătut de viață și de mișcare, și totuși totul e de-o înțepeneală sacrală și de-o imobilitate transcendentă. Numai în lumea noastră e neliniște, năvală și agitație, dincolo e liniște și odihnă.

Confesionalism școlar

In atențiunea Dilor Miniștri Costăchescu și V. Madgearu.

Aducem la cunoștința Dilor Miniștri al Instrucțiunii câteva cazuri — din cele multe — spre a arăta cum la departamentul pe care-l conduce, de când e secretar general dl Al. Borza (preot unit), se face confesionalism, protejându-se ceice produse certificate, că aparțin bisericii unite (gr. cat.). S'au relatat cazuri destule în ziare și broșuri, însă vedem că politica de confesionalism se continuă, și nu ne facem nici o iluzie că dl Ministru, care știm câtă «dragoste» are față de biserica noastră, va lua vre-o măsură de îndreptare.

1. În județul Sibiu sunt vre-o 150 școli cu circa 360 de învățători ortodocși și cam 50 inv. uniți. Controlul acestora până la finea anului îl avea revizorul N. David, unit, subrevizorul de cancelarie A. Doican, ortodox și doi subrevizori de control: N. Bembea, ortodox și Matei Pop, unit. Cu 1 Ianuarie 1931 s'a redus în urma economiilor bugetare un post de subrevizor. Credeți însă că s'a redus vre-unul din subrevizori de control? Doamne ferește. Subrevizorul de cancelarie, A. Doican, căsătorit, cu 2 copii de școală și care a fost aproape 5 ani referent al treburilor școlare din județul Sibiu la Inspectoratul învățământului din Sibiu și aproape un an subrevizor de birou al județului, deci cu practică îndelungată în administrația școlară, a fost revocat și trimis la catedră, iar în locul lui a fost adus subrevizorul de control M. Pop, din Ocna Sibiului, căsătorit, fără copii; fără praxă în administrația școlară, *pentru că este unit.*

2. În frunțașă comună ortodoxă Belint, județul Timiș-Torontal, s'a înființat 1921 o școală de gospodărie casnică pentru fete de țaran. Personalul a fost racrutat — după sprânceană, încât a apucat pe mâna alor două unite: *directoarea* Viorica Hossu, care are pregătire școlară primară și niște cursuri de supraveghetorie, iar *contabilă* Amalia Canciu n. Popa, unită, fără altă pregătire decât școlară primară și un curs de 6 luni de teșătorie. Restul corpului profesoral e ortodox, cu pregătire necesară pentru postul ce-l ocupă. Între ele se află și profesoara Laura Ionescu ort., cu 8 clase liceu și bacalaurat, absolventă a Facultății de litere din București. Toate acestea sunt subordonate unei conduceri fără nici o pregătire.

În luna August 1930 Ministerul agriculturii, de care se ține această școală, a declarat vacante toate posturile, afară de cel de directoare și contabilă, care era ocupat de Mărioara

Hașegan ortodoxă, numită la 1 IV 1930 cu Nr 60259/930. În 1 Oct. 1930 personalul vechiu, afară de directoare și mălestra de lucru, Amalia Canciu, s'a dus care încărău și a venit personalul cel nou. Ce să întâmplă însă? În 1 Decembrie 1930 — contabila Mărioara Hașegan, fetiță orfană de război, cu 6 frați minori, absolventă de 5 ani a școlii profesionale Elena Doamna din București, cu specialitatea lăngărie și contabilitatea, a fost dată afară ca o servitoare cu ordinul Nr. 863261 din 26 Nov. 1930 — al Min. de Agricultură — în toată iernii, se zice la intervenția unui deputat unit din Sibiu și înlocuită cu Amalia Canciu, n. Popa protejată de directoarele unite, fără pregătire, care stă pe picior de război cu scrisul, și al cărei lucru îl îndeplinește fetița ei Hortensia, care beneficiază fără nici un drept de întreținere la acea școală. Nu este aceasta cea mai crasă ilegalitate și lipsă de umanitate să dai afară în cap de iarnă o orfană de război ultrată, pentru că e ortodoxă și să o înlocuești cu o protejată fără nici o pregătire, numai pentru că e unită — și cel mai evident confesionalism ce se poate închipui?

3. În comuna Zorlențu mare, jud. Caraș, cu circa 2500 suflete ortodocși și 400 suflete uniți, sunt 4 învățători, din care directorul și 2 învățători sunt uniți și numai unul e ortodox, deși ar trebui să fie întors. Toate încercările de a schimba situația au rămas zadarnice.

Lășăm la aprecierea cetitorilor să tragă concluziile necesare. N.

Goresp. din Strasbourg

Ecouri din presa catolică și protestantă

Creștinismul politic

Revista franceză «Les Lettres» a obținut, dela marele gânditor al Germaniei contemporane F.-W. Foerster, o pagină prețioasă, în care puternicul apologet modern al valorii creștinismului precizează luminos și net sentimentul său cu privire la una din problemele esențiale ale timpului nostru.

Nu este tocmai ușoară redarea în rezumat a ideilor din această pagină: fiecare rând își are rostul său, fiecare cuvânt este plin de gând. Și totuși importanța problemei ca și a celui ce-o înfățișează merită orice strădanie. Cu cât se pătrunde mai adânc în realitate vieții și cu cât se cunoaște mai bine interdependența așteptărilor omenești, cu atât se evidențiază mai

bine faptul că numai creștinismul poate să răspundă fericit la ansamblul de trebuințe ale omului. Acesta este un adevăr, care se impune. El a fost nesocotit totuși de întreaga filosofie modernă, care i se datorește opoziția distructivă de a îndrepta contra creștinismului datele, pe care gândirea le-a cucerit cu trudă în toate domeniile de cercetare. S'a opus un realism de vedere scurtă realismului creștin, care pare departe de viață numai pentru că pătrunde dincolo de aparențe în inima cauzelor. Toată filosofia politică, toată critica pe care Foerster a făcut-o politicilor lui Bismarck, Bülow și a succesorilor lui, își are inspirația în realismul creștin, a cărui preocupare este de a corijea realismul înșelător dela baza materialismului politic modern. Avem trebuință de analize pătrunzătoare care să pună în lumină, pe teren social și politic, legile eterne ale spiritului prezidând întreaga noastră economie, legi cari disprețuite se răzbuună atât asupra prosperității popoarelor, cât și asupra întregii lor civilizații ulterioare. S'a lăsat explicația realului pe seama unor curente, la urma urmelor ieșite tot din Creștinism, dar deformate și răstăcite mult: laicism, humanism sau socialism, care au devenit periculoase pentru societate și pentru sufletul individual. Izolate de totalitatea mesajului evanghelic, aceste curente s'au transformat în agenți de disoluție, în dinamită pentru lume. Este cazul socialismului și deopotrivă al naționalismului integral, rău înțeles, agresiv (cazul Germaniei înainte și în timpul războiului). Naționalismul modern a ieșit din ideea nemuririi sufletului din ideea valorii înfinite a sufletului individual înaintea lui Dumnezeu; dar această idee care a salvat individul de cazarism și din angrenajul colectiv, creind stânca indestructibilă a personalității creștine, în ziua în care s'a departat de izvor pentru a se transporta pe un plan național, a făcut posibilă flectarea popor să se creadă autonom și să-și imagineze că este un soare, în jurul cărui se învârteste lumea. Toate aceste răstăcirii colective departează sufletele din ce în ce de concepția salvatoare a universalității creștine. Bestia colectivă, pentru a se îmbălbâni trebuie încreștinată.

Biserica în slujba păcii universale

Luna trecută s'a ținut la Paris o impozantă manifestație de unitate interconfesională. Oratori de diferite confesiuni (minus cea romano-catolică) au colaborat la recapitularea activităților desfășurate în cadrul marilor congrese de conciliare practică și pașnică și la găstirea de noi orientări și de noi căi de afirmare a sentimentului religios în slujba păcii și a Ligii Națiunilor. Ortodoxia a fost și ea prezentă și și-a spus cuvântul demn și respectat prin rostul Mitropolitului Ghermanos al Tiatirei, care a făcut o privire generală asupra interesului pe care Biserica ortodoxă îl poartă celor două mișcări interconfesionale: afirmarea principiilor creștine în toate domeniile de activitate practică și menținerea păcii între popoare prin Biserica. Se știe că «Alianța universală pentru amicitia internațională prin Biserici», președinte și mișcarea pentru creștinismul practic dela Stockholm și-au asumat partea cea mai importantă în această operă. Mai sânt însă și alte forțe care lucrează în lume pentru pace. Prima tentativă de coordonare și concentrare a acestor forțe s'a încercat la Geneva, în ajunul deschiderii sesiunii Ligii Națiunilor din Septembrie 1930. Au fost reprezentate: Alianța universală pentru amicitia internațională prin Biserici, Asociațiunile invalizilor de război și vechi luptători, Liga internațională a tineretului, Acțiunea internațională democratică pentru pace și altele. În mijlocul acestor asociații apar simpatici «Cavalerii păcii» cari organizează de câțiva ani reunituri între tinerii diferitelor țări, având ca deviză «a colabora la restabilirea unei atmosfere de pace, grupând sub drapelul Evangheliei, într'un spirit de fraternitate creștină, pe toți cei ce vor să slujească pe Dumnezeu, Patria și Umanitatea».

Chestiunea femeilor pastori în protestantism

Una din problemele, mult dezbătute în ultimul timp în sânul protestantismului, este și aceea a admiterii femeilor la oficiul de pastor. Chestiunea a devenit mai acută în Elveția.

Sfântul Munte e locul minunilor din trecut și de azi. Fiecare bucată de pământ pe care calci, orce colț de stâncă, orce părau, fiecare peșteră își are istoria ei, a fost sfințită de vre-un moment miraculos, e iluminată de-un înțeles mai interior. Planul vieții obișnuite, pământești, se alternează acolo și e străbătut de planul vieții cerești. Acolo nu se mai știe precis unde e limita dintre cer și pământ, care moment sufletească sau din natură aparține vieții pământești și care celei dumnezeiești. Acolo a fuzionat cerul și pământul, acolo s'a realizat ca o arvună idealul spre care tinde creștinismul în viața de dincolo. Oamenii de acolo trăiesc în eternitate, în Dumnezeu.

Viața lor e rugăciune continuă. Și nu se satură, pentru că în rugăciune ei privesc și trăiesc în lumea strălucită, infinită în frumusețea și înțelesul și bucuria ei. Nouă ne par naivi când

privesc neînțelegători grijile noastre cari provin din seriozitatea cu care privim ceea ce nu are ființă durabilă și adevărată, din durerea că nu putem eterniza stări cari prin natura lor sunt schimbabile.

Nouă ne par naivi, când îi vedem oameni în floarea vârstei cântând imne și meditănd toată bună vremea la Dumnezeu în loc să se intereseze de bunăstarea familiei, de zidirea vre-unei case, de strângerea de averi pentru copii.

Dar nu-i de lipsă să te adâncești pe cărările vieții și mentalității de monah, ca să înțelegi că nu-i așa de sigur că naivitatea e pe partea lor.

Naivitatea adevărată, luarea în serios a ceea ce nu-i de fapt serios, ne aparține într-o mai mare măsură nouă. Nu totdeauna și nu la toți cu necesitate. Căci și în afară de Sfântul Munte, și în mijlocul societății poți să te ridici deasupra naivității tragice, care

torturează pe cei ce-și lăsa de lumea cu mult mai reală, de lumea cu adevărat existență și durabilă a spiritului, față de care lumea naturii și a vieții fizice e numai un joc de raze uneori mai senine și mai robuste, de cele mai multe ori triste și firave. D.

Pedagogia cultului ortodox

(Urmare din Nr. 23)

La iubirea de aproapele, ba chiar și a dușmanului. — ideile sublime ale învățăturii lui Isus — ne îndeamnă următoarea cântare: «Ziua învierii, să ne luminăm cu prăznirea și unul pe altul să ne îmbrățișăm și să zicem fraților și celor ne urăsc pe noi să lertăm toate pentru înviere...» (Octoiul mic, pag. 213).

Atât sărbătorile împărătești, cât și cele ale sfinților exercită influență adâncă asupra inimii omului. Fie soarta cât de amară, pietatea și feri-

cirea zilelor acestora îi poate lumina sufletul cu lumina, cu pacea cerească. Sărbătorile bisericești cu slujba lor dumnezească sânt pentru noi un izvor nesecat de bucurii curate și de mângâiere adevărată. Ele luminează cu razele lor calde toată viața creștinului, și aprind, alimentează și flacăra cea sfântă a sentimentului religios. În deosebi românii asupriți sub jugul străin, împovărați de mizeria și ne-cazul vieții, de osteneală și de lucrul greu, așteptau cu dor sfânta sărbătoare, cu toții o salutau cu veselie, alergând cu pietate în sfintele lăcașuri dumnezeiești. Aici înălțau suflete de frumusețea cultului divin puteau lepăda grijile și nevoile vieții acesteia, aici câștigau și ei mângâiere și pace sufletească.

Sărbătorile bisericii noastre au însă și un caracter instructiv. Pe lângă sentiment, și intelectul își primește hrana satisfăcătoare, fără ca învăț-

În anul 1908, s'a înscris la universitatea din Zürich prima studentă în teologie, care era o străină. Cinci ani mai târziu, exemplul fu imitat de o Elvețiană. De atunci înainte, numărul teologienelor a crescut în fiecare an. Se putea vorbi de o adevărată vocațiune, deoarece viitorul acestor fete era destul de precar, întru cât ideea femeilor pastori n'ajunsese să pătrundă peste tot. Cu toate acestea, în anumite cantoane, aceste studențe în teologie găseau situațiuni, fie ocupând posturi de pastor, fie îndeplinind roluri auxiliare. Poate că lipsa candidaților masculini pentru parohii pierdute în munte sau depărtate de orice centru, a fost decisivă pentru a deschide femeilor protestante calea funcțiunilor ecleziastice.

Decurând, problema a fost pusă — în mod oficial — în fața sinodului Bisericii reformate din Basel. Reuniunile laice și bisericești, jurnalele politice și religioase, precum și cercurile interesante au discutat mult această chestiune și de pretutindeni se manifesta curiozitatea de a se cunoaște în sfârșit opinia sinodului Bisericii evanghelice. Toți membrii sinodului, afară de 4 conservatori ireductibili, au votat afirmativ. S'au făcut însă rezerve, precizându-se că femeile vor face toate serviciile de pastor, dar ele nu vor putea să predice în mod regulat, nici să ofere comunione în biserici. Cu alte cuvinte nu vor fi decât pastori-auxiliari. În această calitate, vor putea să funcționeze în spitale și oficii, vor putea conduce școli duminicale, vor supraveghea instrucția religioasă etc.

Puterea credinței ortodoxe în fața ateilor din Rusia sovietică

În timpul uneia din atât de obișnuitele «purificări» în administrația sovietică, o tânără fată a fost chemată la șeful departamentului care-i aise: «Domnișoară, d-ta ești o funcționară bună și noi sântem foarte mulțumiți de felul cum îți îndeplinești serviciul, — dar pentru că păstrezi încă credința strămoșească, o să-ți pierzi slujba. Deaceia eu te sfătuiesc să fi prudentă și, în timpul rechizitorului,

să treci sub tăcere credințele-ti religioase. În felul acesta vei rămâne în pace».

Tânără fată, foarte tulburată în urma acestei conversații, se duse imediat la confesorul ei — un preot bătrân — și-i ceru statul. Preotul o ascultă cu atenție și-i zise: «Hristos a spus: Tot cel ce se va lăpda de mine înaintea oamenilor, mă voi lepda și eu de el înaintea Tatălui meu celui din ceruri, dar d-ta fă cum crezi».

După câteva zile rechizitorile au început solemn. Toți funcționarii jură reunii și examenul se făcu înaintea unei comisii de control, compusă din comunistii cei mai înverșunați. Când li veni rândul, tânără fată fu întrebată: Ești d-ta credincioasă? — «Da, cred în Dumnezeu și în Isus Hristos, Fiul său, venit pe pământ, crucificat și înviat».

O liniște profundă se așternu peste sala arhipitnă. Președintele comisiei locale pentru a salva situația, adăugă: «Natural, vechile prejudecăți nu dispar așa de ușor. Fără îndolală că d-ta ai cetit și reflectat câte ceva, dar mi se pare că ai îndoieli, ezitări...»

— «Nu, eu sunt credincioasă, am crezut și voi crede totdeauna».

În sală, liniște de mormânt. Un comunist, membru al comisiei de control se sculă și zise: «Tovarăși, n'ați remarcat și alte defecte la această muncitoare? Nimeni nu mișcă».

— Atunci dacă colegii mei sânt de acord, continua comunistul vizibil emoționat, nu este nimic de făcut; nu putem să te concediem numai pentru credința religioasă.

Și tânără fată lucrează în prezent în același loc, în mijlocul bolșevicilor militanți. Este o istorie adevărată și nu e decât unul din multele exemple care arată că cu toate eforturile ateilor, totuși credința este vie și puternică în biserica ortodoxă din Rusia sovietică.

Strasbourg, 14 Martie 1931.

N. GROSU.

Organizați Oastea Domnului

și-a pus sufletul Său pentru viața lumii, dorind oștășul, s'a grăbit să moară pentru dânsul și răvnă dumnezească, mare în inimă având însuș pe sine s'a adus. Deci și noi toți pe dumnezeescul Gheorghe acesta, ca pe un cald folositor să-l laudăm cu credință, ca pe celce este mărită slugă lui Hristos și a urmat cu adevărat Stăpânului său și roagă pe Mântuitorul ca sa dea tuturor iertare de greșale» (Mineiu).

Într-o formă ușoară și atrăgătoare împărtășește biserica noastră fiilor săi abstractele învățături dogmatice și morale cântându-se și recitându-se acestea la sf. liturghie în toate Duminicile și sărbătorile de peste an. Cu vocea tare și la înțelesul tuturor se rostește la mijlocul serviciului dăvin «Simbolul credinței», care învață și împropătează neîncetat în memoria credincioșilor ce au ei să creadă despre Dumnezeu Tatăl, Fiul și Duhul sfânt și despre sfânta biserică. Nicăiri ca aici nu se ține seama de vechiul principiu pedagogic: «repetitio est mater studiorum». Aceasta era forma cea mai ușoară în care se

Sf. Sinod

În ziua a treia, Miercuri, membrii Sftului Sinod au luat în discuție proiectul de reformă al învățământului superior, în ce privește partea privitoare la învățământul teologic universitar. În următoarea ședință, s'a deschis chestiunea obiectelor sacrate, pe care anumiți indivizi le comercializează ca obiecte de artă și lux.

Sf. Sinod și-a înnoit hotărârea din 1923, ca să se înființeze la eparhii muzee bisericești, în care să se păstreze obiectele sacre scoase din întrebuințare, ferindu-le de înstrăinare și profanare.

P. S. arhiepiscopul Vasile de Râșinari a cetit concluziile Memoriului său, făcut din încredințarea Sf. Sinod asupra învățământului religios din școalele de toate gradele așa cum se prezintă în legile școlare în vigoare. Sf. Sinod acceptând aceste concluziuni, a hotărât să facă demersurile necesare în sensul indicat spre a ridica nivelul și a îmbunătăți situația acestui învățământ.

În ședința a cincea, P. S. Sa episcopul Grigorie al Aradului, a raportat asupra propunerilor P. S. Visarion, episcopul Hotinului, referitoare la participarea Sf. Sinod la sărbătorirea celei de a 60 aniversare a dlui prof. N. Iorga.

S'a hotărât ca trei delegați ai Sf. Sinod să ofere dlui prof. N. Iorga o prețioasă icoană a Sf. Ierarh Nicolae și un pergament iscălit de membrii Sf. Sinod, iar revista «Biserica Ortodoxă Română» să-i închine Nr. din Iulie.

Eparhiile și școalele teologice vor sărbători și ele această aniversare.

P. S. a referat apoi asupra dezideratelor exprimate în conferința preoților misionari, ținută la Cernăuți, cu privire la colportaj, cursuri misionare pentru călugări etc.

P. S. Arhiepiscopul Grigore Leu a făcut referat asupra sectelor.

P. S. S. Visarion Palu, episcopul Hotinului, a arătat care este situația bisericii române din Baden-Baden (Germania).

S'a cetit raportul delegației române la conferința de la Vătopedi și s'a ales o comisiune de 10 membri să studieze problemele ce se vor discuta în pro-Sinodul ecumenic, care se ține în 1932.

În urmă membrii sinodului au discutat și votat regulamentul pentru organizarea patriarhiei bisericii române. În ședința zilei următoare, Sf. Sinod s'a ocupat cu reorganizarea revistei «Biserica Ortodoxă Română».

La sfârșitul ședinței s'a hotărât prorogarea sesiunii până după sfintele sărbătorii ale Invierii.

puteau face accesibile credincioșului analfabet cele mai valoroase cunoștințe religioase. Credința în sfânta Treime este răspândită și intensificată prin o mulțime de cântări înălțătoare. Așa este de pildă antifonul al doilea: «Unule născut Fiule și Cuvântul lui Dumnezeu, celce ești fără de moarte. Și ai primit pentru mântuirea noastră a Te întrupă din sfânta Născătoare de Dumnezeu și pururea Fe cioara Maria. Carele neschimbat Te-ai întrupat și răstignindu-te Hristoase Dumnezeule cu moartea pe moarte ai călcat. Unul fiind din sfânta Treime, împreună mărit cu Tatăl și cu Duhul sfânt, mântuește-ne pe noi». Acest imn conține o bogată învățatură despre Persoana a doua din sfânta Treime, despre Dumnezeu Fiul, care — precum se spune la încheiere — este mărit împreună cu Tatăl și cu Duhul sfânt. Se evidențiază deci că cele trei Persoane ale sfintei Treimi sânt una ca și alta, că toate trei una sânt. Acest lucru se spune și mai lămurit în imnul următor: «Pe Tatăl, pe Fiul și pe sfântul Duh, Treimea cea de o ființă și nedespărțită». (Urmează)

INFORMATIUNI

Știre personală. I. P. S. S. Mitropolitul nostru NICOLAE, urmând sfatul medicilor specialiști din Viena, își urmează la Davos-Platz, în Elveția, cura prescrisă unde, cum sântem informați, îl merge mult mai bine cu sănătatea. Dorim înaltului Ierarh grabnică și deplină însănătoșire și întoarcere în mijlocul păstorilor săi.

Decorați. Pr. Dr. Aurel Crăciunescu, consilier referent la Consiliul central bisericesc, fost profesor la Academia teologică din Sibiu, a fost decorat cu Medalia Răsplată muncii pentru învățământ cl. I.

Opt clase. Ministrul instrucțiunii a întocmit un proiect de lege prin care se schimbă câteva articole din legea învățământului secundar. S'a hotărât desființarea «anului preparator» și reînființarea clasei a opta la liceu. Noua clasă, numită clasă de bacalaureat, va funcționa cu începerea anului școlar viitor.

Sporirea unor taxe postale. Cu începerea dela 15 Martie 1931, tariful poștal și telegrafic s'a schimba întru câțva, și anume: taxa pentru ilustrate poștale este 4 lei (în loc de 3), taxa cartonului la mandatele până la una mie lei rămâne trei ca și până în prezent, iar la mandatele dela una mie lei în sus taxa cartonului se majorează la lei 4. Limita maximă a valorii mandatelor poștale și telegrafice pentru trimiterile de bani rămâne tot la zece mii. Limita maximă a valorii rambursurilor și recuvremetelor se majorează dela lei zece mii la lei treizeci mii, percepându-se la depunere aceleaste taxe ca și pentru rambursurile și recuvremetelor de lei zece mii; la lichidarea rambursărilor și recuvremetelor mai mari decât zece mii se percepe taxa proporțională de lei cinci pentru fiecare mie în plus. Deosebit de taxa pe cuvânt se va percepe de fiecare telegramă și radiogramă o taxă fixă de înregistrare de doi lei.

Rectificări. În art. (din Nr. 24), «Semimentenarul proclamării regatului României» să se cetească: Cu acel pri'ej ziarul nostru Telegraful Român dela 19 Martie 1881 (în loc de 1931).

În art. «Statul și subvenționarea cultelor» (același Nr.), la cifrele despre Patriarhie (Consiliul central) și mitropolia din Blaj (în coloana a doua să se introducă următoarele: Episcopia unită din Oradea Lei 1.899.757 Episcopia ortodoxă din Oradea „ 1.465.680 deci cea unită mai mult cu Lei 434.077

În același articol, coloana a treia, în loc de: «Așadar dureros de limpede: pe când preotul minoritar maghiar ia dela stat», să se citească: Așadar dureros de limpede: pe când *personalul parohial* maghiar ia dela stat Lei 59.128, cel ortodox român primește numai Lei 31.841.

Convocare. Onorații membri ai Societății pentru ajutorarea bolnavilor și anormalmintali sânt rugați a lua parte la adunarea generală, ce se va ținea Mercuri 1 April 1931 ora 5 p. m. în sala de lectură a Asociațiunii culturale «Astra» Sibiu. Întrucât nu vor fi membri în număr cerut de statute, se va ține a doua adunare generală în aceeași zi la ora 5^{1/2} p. m. cu ori câți membri vor fi. **Comitetul.**

Poșta redacției

«Biserica și presa». Din seria trimisă vom alege, poate, ceva. În forma trimisă nu se poate întrebuința. Încercați mai conșcis și în stil mai românesc.

„PLUGARUL“ cassă de economii societate pe acții în Săcădate

Convocare

Domnii acționari ai cassei de economii «PLUGARUL», societate pe acții în Săcădate, sunt invitați la

adunarea generală ordinară

care se va ține la 14 Aprilie (a treia zi de Sf. Paști) în localul Institutului la ora 4 d. m., cu următorul

PROGRAM:

1. Deschiderea și constituirea adunării.
2. Raportul direcțiunii și comitetului de supraveghere privitor la gestiunea anului 1930 și darea absolutului.
3. Decidere asupra profitului realizat.
4. Eventuale propuneri anunțate la Direcțiune.

(10) 1—1

DIRECȚIUNEA.

Activa

Casa în numerar	18.408.—
Imprumuturi cambiale	743.740.—
Efecte	2.500.—
Mobilier	100.—

764.748.—

Contul Bilanț la 31 Decemvrie 1930

Pasiva

Capital social	100.000.—
Fond de rezervă	30.000.—
Fond special de rezervă	4.518.—
Fond de binefaceri	1.000.—
Depuneri spre fructificare	609.560.—
Diversi creditori	2.496.—
Dividende neridicate	2.620.—
Profit net	14.554.—

764.748.—

Cheltueli

Interese la depuneri	61.275.—
Spese	7.425.—
Salare	9.000.—
Impozite	16.692.—
Profit net	14.554.—

108.946.—

Contul Profit și Pierdere

Venite

Interese și proviziuni	108.946.—
------------------------	-----------

108.946.—

Săcădate, la 31 Decemvrie 1930.

DIRECȚIUNEA:

Toma Mahara m. p.

I. Iordachie m. p.

Ioan Stanciu m. p.

Ioachim Moisă m. p.

Ioan Georgescu m. p.

Ioan Petea m. p.

Subsemnatul comitet de cenzori examinând conturile prezente, le-am aflat în ordine și în consonanță cu registrele.
Săcădate, la 4 Martie 1931.

I. Petrișor m. p.

Const. Stefan m. p.

Ioan Roman m. p.

Ioan Berghia m. p.

P. T.

Aduc la cunoștința Onor. public că am redeschis din nou

FRIZERIA „BOULEVARD“

aranjament pentru domni, precum și tuns de dame, unde Onor. public va fi servit conștiencios și după dorință.

Pentru concursul cel mai larg și binevoitor semnez

Cu toată stima

(11) 1—1

I. Tălmăcean

Sprijiniți întreprinderea românească!

În editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu:

HRISTU ANDRUTSOS

profesor la facultatea de teologie din Atena

DOGMATICA

bisericii ortodoxe răsăritene

Traducere autorizată

de Dr. DUMITRU STANILOAE

profesor la Academia teologică „Andreiană“

Prețul Lei 300.—, plus spese poștale Lei 20.—

Librăriilor și direcțiunilor institutelor teologice pentru comande de cel puțin 10 exemplare li se dă 20% rabat.

A APĂRUT

BISERICA ÎMPOTRIVA CONCORDATULUI

Declarațiunea Episcopatului ortodox român prezentată la discuția pentru ratificarea Concordatului, în ședința dela 23 Mai 1929, a senatului român de

Dr. NICOLAE BĂLAN

Arhiepiscop și Mitropolit

Prețul Lei 30.— + spese Lei 5.—.

Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, trimițând prețul prin mandat poștal.

Au apărut și se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană, Sibiu

Cântări funebreale

pentru cor de bărbați, de:

Antoniou Sequens

Prețul Lei 30, plus spesele poștale Lei 12.

În editura Sfintei Mănăstiri-Neamțu, a apărut

Urmarea lui Isus Hristos

Ed. II-a. Prețul 35 lei

Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, trimițând prețul, plus spesele de poștă Lei 10, prin mandat poștal.

VIOLINE

Viole
Mandoline

Ghitare

Arcușe

Coarde de tot felul

Scaune pt. violine

Diapasoane

Surdine

Sacâz

Cutii pentru violine

Pupitre pentru note

etc.

se găsesc de vânzare la **Librăria Arhidiecezană din Sibiu**, cu prețurile cele mai moderate.

A apărut cartea binevenită:

MIC DICTIONAR

Cuprinde peste 15 mii de neologisme, cuvinte străine, provincialisme ș. a., pentru școli și particulari, de E. Hodoș. Un volum de 216 pagini. Prețul 120 lei, și porto poștal 20 lei recomandat. De vânzare la Librăria Arhidiecezană, Sibiu

Cartea este recomandată, din partea forurilor superioare, pentru a se procura pe seama On. preoților și a bibliotecilor parohiale.

A apărut în ediție nouă și se află la Librăria Arhidiecezană din Sibiu:

Teologia practică

Liturgia bisericeii ortodoxe

cursuri universitare

de

Dr. Vasile Mitrofanovici

fost profesor p. o. teologia practică la facultatea teologică din Cernăuți

Prelucrate, completate și editate

de

Prof. Dr. Teodor Tarnavski

și acum din nou editate și completate

de

Dr. în teologie și filozofie

Nectarie Nicolae Cotlarciuc

arhiepiscop și mitropolit al Bucovinei

fost profesor universitar pentru Teologia practică

Prețul Lei 650.—, plus spese poștale Lei 30.—

A apărut, în a treia ediție, romanul:

MARTIRII,

de **Constanța Hodoș**, cu o prefață de Ion Gorun. București, Tip. I. Copuzeanu.

De vânzare la Librăria Arhidiecezană, Sibiu Prețul 60 lei, și porto.

A apărut și se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană:

Introducere în sfintele cărți ale

Testamentului Vechiu

de Arhiepiscopul-Mitrofor Dr. VASILE TARNAVSKI prof. titular la Facultatea de teologie din Cernăuți. Prețul Lei 400.—. La comande se alătură Lei 20.— pentru spese poștale.

Dela Librăria Arhidiecezană se poate comanda:

Urcarea Calvarului

traducere din limba franceză

de

A. și L. Moisescu-Villea

Prețul Lei 70.—, plus spese poștale 10.— Lei.